

NÉPLAP

Világ proletárjai egyesüljete!

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XL ÉVFOLYAM, 25. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

VASÁRNAP, 1955. JANUÁR 30.

Békét akarunk!

Béke! — Ezt a szót izlette, szűrte, forgatta a szájában minden ember, amikor immár 10 évvel ezelőtt véget ért a második világháború. Béke! — Ez a szó járta be a világot s nyomában új hajnal hasadt. Béke! — E szóra mosoly derítette az arcokat, s a szemek boldog bizakodással tekintettek a holnap, a mindennél szebb holnap elé.

Azóla még csak tíz esztendő telt el azok, akik Hitler nyomdokain járnak megirigyelték azt a varázsos ízt, amit a népek millióinak e szó jelent, s amit a faszarus alól felszabadult országok dolgozó e szó varázsos erejétől hajta alkottak.

Az új háborúra spekuláló bosszorkánykonyha mesterei azonban rosszul számoltak, ha azt hiszik, hogy becsaphatják a népeket. A népek a béke tíz esztendeje alatt sokat tanultak és tapasztaltak. Nem a tőkésék, hanem a döntések sorsok, jövőjük felől. És hogy milyen legyen ez a jövő, arra választ adnak azok a békegyűlések, béke-aláírások, amelyek világszerte folynak s tiltakozást fejeznek ki az atombombák alkalmazása ellen.

Egy héttel ezelőtt jelent meg az Országos Béketanács felhívása, a béke minden magyar hívéhez. A felhívás arra szólít fel minden hazáját szerető és békét akaró embert, hogy szegüljenek ellen azoknak, akik atomháborút készítenek elő. Aláírásukkal pecsételjék meg azt a kívánásukat, hogy elég volt a vérből, könnyből, szenvedésből, elég volt a rokonból, a szerencsétlenné és hajléktalanná váltak nyomorából.

Nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon aláírásgyűlési mozgalom indult meg. Százszek és milliók kiáltják, hogy: Nem! S ezt a kiáltást meg kell hallani azoknak is, akik Londonban és Párizsban a parlamentekben jóváhagyták a Wermacht útjavalakításáról szóló szerződést. Nem! A népek nem akarnak új háborút! Nem akarják, hogy a faszarus újjalesztőinek örültjei tömegsírrok nyissanak az ártatlanok tetemei számára! Hitler korzaka végetért! S azokat, akik utána jönnek — hasonló sors éri majd.

A második világháború szörnyűségei megtanították a népeket. Nem hisznek oly könnyen, mint ahogyan az atomháború előkészítői gondolják! Felismerik Eden úr képmutatását, aki nem átalította „aktív védelem”-nek nevezni a készülő atomtámadást. Tévédnek a profithajászó urak, ha azt hiszik, hogy alig egy évvel ezelőtt a második világháború után újra vágóhídra hurcolhatják a népeket! Nem!

Nem! Az embereket ma már nem szédítheti meg semmiféle imperialista cselekedés. Nem béklyózhata le akaratukat a közöny és a beletörődés. „Lehetetlen elmondani, — mondta Joliot-Curie, — hogy az emberek tétlen közönnyel hagyják magukat sodortatni a kollektív öngyilkosság útjára.” Az emberek nem nézik közönnyel azt a mesterkedést, amelyet az atomháború örültjei a thermonuclearis, a tömegpusztító fegyverek „üzembeállítására” érdekében folytatnak.

A Béke-Világtanács Irodája felhívására Európa és a világ népei

is megmozdultak. Világméretű aláírásgyűlési mozgalom indult meg s a békeívek, — amelyek a népek követelik az atomfegyver eltávolítását, és tiltakoznak Nyugat-Németország felfegyverzése ellen, — bejárják az egész világot. Eljutnak Moszkvába és Montevideóba, Madridba és Londonba s a francia, német, lengyel és cseh anyák éppolyan határozottsággal tiltakozásukat, mint a magyar anyák, a magyar fiatalok. Hazánk dolgozó a felszabadulás tizedik évfordulójára készülnek ezekben a napokban a munkapadoknál. Az alkotó munka, a békés élet vágya tölti el az embereket.

Béke és szabadság ezeknek az embereknek életető elemük. Béke és szabadságra vágytak évszázadok óta s hogy tíz évvel ezelőtt megkapták, nem fognak lemondani róla. Ezért vesznek részt napjainkban százával a békegyűléseken s ezért ítélik el ezen és ezen az új háborúra uszító príbékeket, s ezért írják alá városos és falun, üzemekben és hivatalokban, kórházakban és iskolákban az atomfegyver betiltását követelő íveket.

Hajdú-Bihar megyében a múlt héten kezdődtek meg a béke-aláírásgyűlések. A megye több tízezer dolgozója szavazott eddig aláírásával a béke mellett, a háború ellen. A békegyűléseken olyan emberek is részt vesznek, akiket eddig semmiféle előadás nem mozdíthatott ki otthonukból. Tiszacsegén, a mozbán rendezett békegyűlésen olyanok is részt vettek, mint Papp Gábor, Juhász Imre, Heményi Jánosné, Bodó Jánosné, — valamennyien idős emberek, — akik azelőtt nem igen fordultak meg ilyen helyeken. Ezek a békegyűléseken sok felszólaló is akad. Alig van köztük olyan, aki ne vesztett volna el valakit szerettei közül. Ozo, Biki Gáborné hadiózvegy elmondta, hogy férje bombatámadás áldozata lett. Mellette egy repesz ketté vágta ismerősét. Iszonyat fogja el, ha visszagondol azokra a napokra.

De vajon van-e jóézésű ember, aki ne iszonyattal gondolna a háborús borzalomokra? Nincs és nem is lehet! A Fűtőház dolgozóinak ezer békealáírása is azt bizonyítja, hogy számukra a béke, csakis a béke az élető erő. Bertalan Sándor nyírbrányi dolgozó paraszt béke-ívet a kezében járja az utcákat, házakat, békegyűléseket s gyűjti az aláírásokat, amelyeket mindenki szívesen ad, mert legtöbbször akaratát fejezi ki a Wermacht felfegyverzése elleni tiltakozás.

A béke magyar hívei IV. békekongresszusukra készülnek. Díszes béke-albumokba gyűjtik be szívesen a világot minden tájára. Az egyszerű emberek milliói a béke mellett tesznek hitet s messzehangzón kiáltanak nem-et a háború hiénáinak. Meg kell fogni az atom örültjeinek kezét, hogy vágóhídra ne hurcolhassa az embermilliókat. Mert meg lehet fogni, gúzsba lehet kötni a kezüket, ha a világ népei együttesen kiáltják: Nem! És végig kitartanak akaratuk mellett.

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1954. évi népgazdasági terv teljesítéséről

A Népgazdaság fejlődését, valamint a dolgozók anyagi és kulturális helyzetének alakulását 1954-ben a következő adatok jellemzik:

Ipar

A szocialista ipar az 1954. évi teljes termelési tervet 101,4 százalékkal teljesítette. Az egyes minisztériumok éves tervüket a következőképpen teljesítették: Az 1954. évi termelési terv teljesítése százalékban:

Kohó és Gépipari Minisztérium	100,3
Szénbányászati Minisztérium	97,5
Vegyipari és Energiagazdálkodási Minisztérium	99,6
Könnnyűipari Minisztérium	101,9
Élelmiszeripari Minisztérium	103,8
Építészeti Minisztérium iparvállalatai	93,2
Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium iparvállalatai	105,7
Országos Erdészeti Főigazgatóság iparvállalatai	97,9

A helyi ipari vállalatok 104,9 százalékkal, a kisipari szövetkezetek 113,2 százalékkal teljesítették 1954. évi termelési tervüket.

A szocialista ipar 1954-ben 3,1 százalékkal termelt többet, mint 1953-ban, ezen belül a minisztériumi ipar termelése 0,3 százalékkal, a helyi ipar termelése 27,4 százalékkal, a kisipari szövetkezetek termelése 30,2 százalékkal haladta meg az 1953. évi termelés színvonalát. A nehézipar termelése 3,1 százalékkal kevesebb, a könnyűiparé 9,5 százalékkal, az élelmiszeriparé 12,2 százalékkal több volt 1954-ben, mint 1953-ban. A magánkisipar termelése az előző évhez képest mintegy megkétszereződött, az egész ipar termelése (a magánkisiparral egy ltt) 1954-ben 4,7 százalékkal volt több, mint 1953-ban.

Jelentősen megnövekedett az iparban az 1954. év folyamán a közszükségleti cikkek gyártása. A szocialista ipar 1954-ben 13 százalékkal több közszükségleti cikket termelt, mint 1953-ban. A nehézipar által előállított közszükségleti cikkek termelése 35,1 százalékkal haladta meg az előző éviét.

A legfontosabb iparcikkek termelése 1954-ben 1953-hoz képest a következőképpen alakult.

Az 1954. évi termelés az 1953. évi termelés százalékában:

Szén	103,4
Kőolaj	143,9
Martinacél	95,9
Hengerelt acél	97
Gőzmozdony	114,5
Tehertelvonó	115,9
Borona	620,2
Tárcsás talajművelőgép	250
Traktorok	171
Nitrogén műtrágya	109,6
Foszfór műtrágya	103
Cement	89,3
Egetett téglá	83,8
Kerékpár	127,7
Motorkerékpár	102,4
Varrógép	116,1
Pamutszövet	103,4
Gyapjuszövet	134
Kötőtáru	132,8
Cipő	124,6
Férfiöltöny	142,4
Sőr	118
Szalámik	107
Étőlaj, ételzsír	112,1
Vaj	116
Szappan	120,3
Édesipari készítmények	139,8

1954-ben tervben felül többek között mintegy 99 000 tonna kőolajat, 9700 boronát, 1100 fogalós vetőgépet, 172 000 négyzetméter húzott üveget, hétmillió négyzetméter pamutszövetet, 1,5 millió négyzetméter selyemszövetet, 48 000 női kabátot, 120 000 pár

gyermekcipőt, 600 tonna szappant termelt az ipar.

Egyes fontosabb termékek termelési tervét nem teljesítették. Például a Szénbányászati Minisztérium 650 000 tonna szénrel, a Kohó- és Gépipari Minisztérium 165 000 tonna martinacéllal, az Építészeti Minisztérium 206 000 tonna cementtel, 170 millió égetett téglával, a Könnnyűipari Minisztérium 1,2 millió pár pamut-harisnyával, 622 000 munkaruhával maradt adósa a népgazdaságnak.

1954-ben több fontos közszükségleti cikk minősége javult: Például a fésűs gyapjuszöveté, selyemszöveté, selyemharisnyáé, férfiöltönyé, csizmaé stb. Az élelmiszeriparban javították a főzőkolbász, gyulai kolbász, margarin, gyümölcsíz stb. minőségét. A javulás ellenére sok ipari termék minősége még nem kielégítő. Számos fogyasztási cikk változtatásra szorult. Így például 1954-ben a női és férfi felsőből 25—30, szandálból 40—45, férfiöltönyből 30—35, női kabátból 60—70 új modell, illetve gyártmány-fajta előállítását kezdték meg.

Az év folyamán több új — elsősorban mezőgazdasági gép és fogyasztási cikk gyártása indult meg, mint pl. a függesztett (hordozott) kultivátoré, a négyzetbevető csoroszlyáé, a permetező porozógépé, az ároklású ekéé, a háztartási hűtőszekrényé, a poresztívógépé, a nylon és perlon felhasználásával készült férfi-harisnyáé és a fehérnemű anyagoké, újfajta konzerveké stb.

Az év folyamán az iparban több

Beruházások — építkezések

Az 1954. évi tervnek megfelelően jelentősen csökkent a beruházások és építkezések volumene: a beruházásokra fordított összeg mintegy 33 százalékkal volt kevesebb, mint 1953-ban. Emellett 1954-ben a beruházások nagyobb része szolgált a lakosság szükségleteinek közvetlen kielégítését, mint az előző évben. Megnövekedett a mezőgazdasági, a szociális, kulturális és kommunális beruházások és építkezések aránya. A nehézipari, az építőipari és a közlekedési beruházások aránya csökkent.

A beruházási tervnek megfelelően csökkent 1954-ben az építőipar termelési terve is. Az állami építőipar 1954. évi termelési tervét 93 százalékkal teljesítette, ezenkívül az Építészeti Minisztérium építőipari vállalatainak

új üzem kezdte meg működését: többek között az öt éves terv olyan fontos létesítményei, mint a Szőlő- és Vasmű 700 köbméteres nagykohója, a Szolnoki Szalmacellulózé Gyár stb. A lakosság jobb ellátása érdekében üzembe helyezték a debreceni tejüzemet, valamint az ország különböző helyein (Székesfehérvárott, Turkevény, Bázakerettyén, Vámosmiklóton stb.) új kenyérgyárakat és sütőüzemeket. Az új gyárakon és üzemekben kívül az év folyamán számos meglévő üzemet bővítettek és korszerűsítettek. Több — főleg fogyasztási ipari üzemet korszerű munkavédelmi és üzemegészségügyi berendezésekkel láttak el. Az 1954. évre tervezett üzembe helyezések egy része azonban 1955-re húzódott át.

Az iparban több területen bevezették, illetőleg alkalmazták szélesebb körben fejlettebb technikai eljárásokat. A műszaki technikai fejlesztés az iparban azonban általában nem volt kielégítő. A műszaki szervezési intézkedések mintegy kétharmadát az iparban az előírt mértékben teljesítette. Különösen nagy volt az elmaradás az anyagkarakélesség, a vonatkozó intézkedések végrehajtásában. Az energiagazdálkodás terén javulás mutatkozott.

A szocialista iparban 1954-ben az egy munkásra jutó termelés 1,5 százalékkal alacsonyabb volt, mint 1953-ban. Az átlagosnál jobban csökkent a termelékenység a Szénbányászati Minisztérium vállalatainál.

Az év utolsó hónapjában némi javulás mutatkozott mind a termelés ütemének, mind a termelékenységnak az alakulásában.

A termelékenység csökkentése, valamint az anyaggal, a munkabérral és munkaidővel való nem megfelelő gazdálkodás folytán 1954. évben az összehasonlítható termelés önköltsége az előző évhez képest emelkedett. A fontosabb gyártmányok közül 1954-ben emelkedett a szén, a villamosenergia, a martinacélöntes, a nitrogén műtrágya, az égetési téglá, a marhaból készült, a marhaból készült, az adagolt vaj stb. önköltsége. A „Csepel” tehergépkocsiai, az aratócséplőgép, a penicillin, a szulfidcellulózé, a finomított étőlaj, a szinszappan önköltsége csökkent.

Az építési költségek 1954-ben az előző évvel szemben nem csökkentek. Az építőipari szövetkezetek termelése 1954-ben magasabb volt, mint az előző évben. A szövetkezetek azonban nagyobb részben még mindig közületi megrendeléseket elégítettek ki és csak kis részben végeztek munkákat közvetlenül a lakosság számára.

A lakosság helyi építési szükségleteinek jobb kielégítése érdekében az év folyamán több ezer iparendelést adtak ki és jelentősen javult a lakosság építőanyag ellátása. A lakosság 1954-ben 344 millió téglát vásárolt (az előző évnek 14-szeresét), 116 ezer tonna meszet (az előző évnek több mint kétszeresét), 87 000 tonna cementet. (Folytatása a 2. oldalon)

A Központi Statisztikai Hivatal jelentése az 1954. évi népgazdasági terv teljesítéséről

(Folytatás az 1. oldalról)
tet (az előző évinél közel ötszöröse).

A lakásépítkezések, főként a vidéki magánlakásépítkezések üteme 1954-ben meggyorsult. 1954. évben összesen közel 30 000 lakás épült, mintegy 65 százalékkal több, mint 1953-ban. Az elkészült

lakásokon kívül többezernyi lakás építése van folyamatban. Magán-erőből kétszer annyi lakás épült, mint az előző évben, az állami lakásépítkezések 30 százalékkal haladták meg az 1953. évi. Ennek ellenére a lakásépítési tervet nem teljesítették.

Mezőgazdaság

A párt és a kormány határozatainak megfelelően a mezőgazdaság az elmúlt évben jelentős segítséget kapott. Csökkent a beadási kötelezettség, lényegesen kedvezőbbek a termelési szerződések feltételei, megjavult a műtrágyával, a növényvédőszerrel, mezőgazdasági kisgépekkel való ellátás. 1954-ben 400 millió forinttal több beruházást kapott a mezőgazdaság, mint 1953-ban. A parasztság termelési kedve megnőtt, a tartalék területeket hasznosították, nagyobb gondot fordítottak a növényápolásra, fellendült az állattenyésztés, megnövekedett a piaci felhozatal.

Az 1954. évi kedvezőtlen időjárás azonban nagyrészt meggátolta a jobb termelési eredmények elérését. A gabonaművek termésátalaga kisebb volt, mint 1953-ban: kenyérgabonából az előző évinél 22 százalékkal, árpából 22,4 százalékkal, zabból 8,5 százalékkal termelt kevesebbet. A kukorica, burgonya és cukorrépa holdankénti átlagtermése nagyrészt a gondosabb növényápolás eredményeként, csak 3-4 százalékkal volt kisebb, mint az előző évi. A megnövekedett vetésterület következtében kukoricából negyedmillió, burgonyából 2,6 millió mázsával többet takarítottak be, mint 1953-ban. A rizstermelés a másfélszázresz vetésterület ellenére alig érte el a múlt évet, mert a rizsföldeken növénybetegség pusztított.

Jelentősen megnőtt — elsősorban Makó, illetőleg Szeged környékén — a vöröshagyma és a paprika termelése. Vöröshagymát 2400, paprikát 2100 kat. holddal nagyobb területen termeltek. A vöröshagyma termésátalaga (62,5 mázsa kh.) nemcsak az előző évek, hanem a háború előtti évek színvonalát is jelentősen felülmúlta.

1954-ben nagymértékben fejlődött a szőlő- és gyümölcstermesztés is. Az állam által nyújtott segítség következtében 1954-ben majdnem kétszer annyi, az egyéni gazdaságokban ötször annyi szőlőt telepítettek újonnan, mint az előző évben. 1954-ben majdnem négyszer annyi gyümölcsöt telepítettek, mint 1953-ban.

A gyümölcstermelés a kedvezőtlen időjárás következtében — a fokozottabb gondozás mellett is — rossz volt. 1954-ben egyes gyümölcsfajtákból az 1953. évi mennyiségnek csak a fele termelt. Szőlő- és bortermésünk lényegében ugyanannyi volt, mint 1953-ban.

1954-ben nagyobb területen trágyáztak, mint a korábbi években és az előző évinél 7700 vagon műtrágyával többet használtak fel. Az egyéni gazdaságokban az egy kat. holdra jutó műtrágyamennyiség közel 60 százalékkal nőtt. Az 1954. őszi mezőgazdasági munkákat a parasztság az előző évinél általában gyorsabb ütemben és gondosabban hajtotta végre, mintegy 10 százalékkal nagyobb területen végeztek őszi mélyszántást a tavaszi növények alá.

Az állattenyésztés fellendülése elsősorban a sertésállomány nagy arányú növekedésében mutatkozott. A sertések száma 1954 őszén 6,8 millió volt, 20 százalékkal több, mint egy évvel ezelőtt. 1954. őszén több sertést állítottak hizába, mint az előző években.

A szarvasmarinaállomány egy év alatt nem növekedett. A tehének tejjelalma az előző évhez képest emelkedett.

1954-ben megnövekedett a ló-, a juh- és különösen a baromfi-

1954-ben az előző évekkel nagyobb ütemű volt a mezőgazdaság gépesítése. 1954-ben a többi között 4556 traktort, 371 kombájt, 950 cséplőgépet, 3130 traktoreket, 1169 traktoros vetőgépet kapott a mezőgazdaság, ezenkívül számos mezőgazdasági munkagépet és mezőgazdasági kisgépet hoztak forgalomba. A gépi beruházások tervét azonban — elsősorban traktorekből és kultivátorból — nem teljesítették.

A gépállományok nagyobb gondot fordítottak a gépjavításokra — részben a falusi munkára jelentkező ipari munkások hathatós segítségével — több mint kétszer annyi gépet javítottak ki 1954. végéig, mint egy évvel ezelőtt. A gépállományok 1954. évi teljesítményei azonban nem álltak arányban a kapott gépi segítséggel. Az egyénileg gazdálkodó parasztok részére végzett munka megnövekedett.

Az állami erdőgazdaságok az 1954. évi termelési tervet 110,2 százalékkal teljesítették. Mintegy 86 000 kat. holdon végeztek — a múlt évinél lényegesen kedvezőbb eredménnyel — erdőművelést. A mezőgazdasági növényi és állati termékek begyűjtése nem haladt megfelelően. A beszolgáltatási fegyelm terén komoly lassaság van. Bár az állam a termény begyűjtési kötelezettséget az előző évhez képest lényegesen csökkentette, a mezőgazdaság a terménybegyűjtési tervet — a napraforgó kivételével — nem teljesítette. Különösen kukoricából és burgonyából adtak be kevesebbet a tervezettnél annak ellenére, hogy a terményekből az 1954. évben betakarított termést meghaladta az előző évi. Elmaradás volt a borbegyűjtési terv teljesítésében is.

A kötelező beadás, a szerződéses hízlalás és a szabad felvásárlás keretében együttesen 1954-ben többet gyűjtöttek be, mint az előző évben. Ezen belül azonban a kötelező beadás terén — a vágómarha kivételével — elmaradás volt.

Közlekedés — hírközlés

1954-ben a tonnakilométer teljesítmény a vasútzállításhoz 0,8 százalékkal, a hajózállításhoz 1,3 százalékkal volt kevesebb, mint 1953-ban. A tehergépkocsik tonnakilométer teljesítménye 7,3 százalékkal haladta meg az előző évi színvonalat. Ezt a teljesítménymelkedést nem a szállított áruk mennyiségének, hanem a szállítási távolságnak a növekedése okozta.

1954-ben vasúton körülbelül ugyanannyian, villamoson alig valamivel többen, távolsági autóbusszon 26 százalékkal, városi autóbusszon 14 százalékkal utaztak többen, mint 1953-ban.

A közlekedés fejlesztésére az év folyamán több utat és hidat adtak át a forgalomnak. Az átadott hidak közül jelentősebbek

Áruforgalom

Az állami és szövetkezeti kiskereskedelem 1954. évi áruforgalmi tervét teljesítette és 1954-ben — változatlan áron számítva — 21 százalékkal nagyobb forgalmat bonyolított le, mint 1953-ban. A szocialista kiskereskedelmi forgalmon belül jobban növekedett a falusi szövetkezeti kereskedelem és kevésbé az állami kiskereskedelem forgalma.

Az elsődrendű fontosságú élelmiszerekből — például kenyérből, és lisztből együttesen, szárazszőlőből, burgonyából — a lakosság valamivel kevesebbet vásárolt, mint az előző évben, más cikkek közül viszont jelentősen nőtt a vásárlás. Így például 1954-ben vajból 20 százalékkal, élelkipari termékekből 57 százalékkal, sörből 19 százalékkal többet adott el a kiskereskedelem, mint 1953-ban. Húsból, zsírból, rizsből, tojásból és néhány más cikkből még nem tudták a növekvő keresletet megfelelően kielégíteni.

29 százalékkal vásároltak többet, mint 1953-ban.

A lakosság ellátását javította, hogy 1954-ben több mint 2000 bolttal és vendéglátó ipari üzemmel növelték az állami és szövetkezeti kiskereskedelem hálózatát, ezenkívül ötezer magánkereskedő kezdte meg működését. A magánkereskedők, főleg zöldség, gyümölcs, baromfi és dohány árusítására kaptak engedélyt.

Megnövekedett a piaci felhozatal. A megfigyelt városi piacokra 1954-ben az előző évinél körülbelül 42 százalékkal több árut hoztak fel a termelők. 1954-ben a cikkek nagyobb részének — köztük a baromfinak, tojásnak, burgonyának, a száraz hüvelyesnek, hagymának stb. — a szabadpiaci ára alacsonyabb volt, mint 1953-ban. A gyümölcs és egyezőségek — például fejeskáposzta, kelkáposzta, paradicsom, saláta, ugorka ára — elsősorban a rossz termés miatt — magasabb volt az előző évinél.

Az egész népgazdaságban foglalkoztatott munkások és alkalmazottak 1954. évi átlagos száma 2 millió 435 000 fő volt, 25 000-rel több, mint az előző évben. Az iparban, az építőiparban és közlekedésben emelkedett a termelő munkakörökben dolgozók aránya. 1954-ben az országban — akárcsak az előző években — nem volt munkanélküliség. Az építőiparban, a bányászatban és a mezőgazdaságban munkaerőhiány volt.

1954-ben az előző évi mintegy 60 százalékkal szemben a nemzeti jövedelem keretben 70 százaléka jutott a lakosság személyi szükségleteinek kielégítésére. Ennek megfelelően csökkent a közületi fogyasztás és a felhalmozás aránya a nemzeti jövedelemben.

Az átlagkeresetek növekedése, valamint az időközben végrehajtott árleszállítások következtében a munkások és alkalmazottak reálbére 1954-ben átlagosan mintegy 15%-kal haladta meg az 1953. évi reálbérét. A parasztság jövedelmét jelentősen megnövelte az előző évinél jóval nagyobb piaci felhozatal, a kötelező beadás csökkentése, a magasabb áron történő állami felvásárlás javára, a szerződéses termeléstől nyújtott és más egyéb kedvezmények.

1954-ben lényegesen javult a nyugdíjasok ellátása. Az év második felében végrehajtott rendelkezések keretében 25 százalékkal növelték a nyugdíjasok jövedelmét.

Növekedett a társadalombiztosítási juttatások összege: 1954-ben

29 százalékkal volt több, mint az előző évben.

Az egészségügyi hálózat az év folyamán 4500 kórházi ágygal bővült, 4 új rendelőintézet készült el. A rendelőintézeti szakorvos munkakörök száma 10 százalékkal, az üzemorvosi munkakörök száma 11 százalékkal volt több, mint 1953-ban. A fejlesztés ellenére a kórházak egyes osztályai, valamint a szakorvosi rendelőintézetek még mindig zsúfoltak.

1954-ben 70 új bölcsőde létesült. Az állandó bölcsődei férőhelyek száma 4900-zal növekedett. Az állam csaknem 90 millió Ft értékben juttatott az anyának ingyenes csecsemőkezelését.

1954-ben tovább bővült az oktatási és népművelési intézmények hálózata: átadtak rendeltetésűnek 30 óvodát és napközi otthont, 1400 férőhellyel 80 általános iskolát, 190 tanteremmel, 33 kultúrotthont, 8000 férőhellyel. Az év folyamán mintegy 102 000 tanuló végezte el az általános iskolát VIII. évfolyamát és több mint 26 000-en tettek sikeres érettségi vizsgát.

1954-ben 2750 könyvet adtak ki, összesen csaknem 20 millió példányban. A szapirodalmi művek példányszáma az előző évhez képest 13 százalékkal, az ifjúsági műveké 29 százalékkal emelkedett.

— Az év folyamán — elsősorban a falvakban — 250 új mozit létesítettek. A mozilátogatók száma 1954-ben mintegy 98 millió volt, 25 millióval több, mint 1953-ban. A színházlátogatók száma 1954-ben meghaladta a 6 milliót.

Főleg a vidéki lakosság kulturális igényeinek kielégítésére az év végén mintegy 4000 területi könyvtár és 1900 területi kultúrotthon állt rendelkezésre.

A rádióhallgatók száma 1954-ben 190 000-rel nőtt, az év végén meghaladta az 1 millió 270 000-ret.

Budapest, 1955. január 29.
KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL

Ülést tartott a városi tanács

Debrecen város tanácsa január 29-én, szombaton reggel a városi tanácskozó teremben ülést tartott. A tanácsülés a város 1955. évi várospolitikai és városfejlesztési tervét, valamint a lakásépítési és a szolgáltató vállalatok fejlesztésére vonatkozó tervét beszélt meg. A napirend előadója Révész Imre elvtárs, a városgazdálkodási osztály vezetője volt.

Békét akarunk

Ez a két szó olvasható azon a szép kiállítású békealbumon, amiben a Városi Tanács Kórháza dolgozóinak és betegeinek több, mint 300 aláírást gyűjtöttek össze. A díszes album fedőlapját — amit két szegély tart össze — Vencel Mária, a kórház betege készítette. Hogy szeretettel készült, az a kivitelezésen meglátszik. Az albumban kilenc lap van s azokon három-három oszlopban sorakoznak a nevek. A fedőlapon ez áll: „Tiltakozunk az atombom-

ba háborús célokra való felhasználásra és a német militarizmus feltámasztása ellen.” Tiltakoznak valamennyien. Orvosok, asszisztensek és ápolók, betegek és fizikai dolgozók. Dr. Kertész Andrásné neve mellett ott vannak a többi aláírók egységében. Borás Antal, Farkas István, Fiák Lajos szerel, Vágó Andrásné ápolóné nevei is. A nevekkel teleszóított lapok mögött emberek állnak: gyógyító orvosok és szenvedő betegek, akik mind, valamennyien békét akarnak!

Az
2
ene
tu
go
Sz
Bu
ga
Ja
ma
V. J
W
ü
Mo
lotov
nisz
Will
az a
kons
Szov
W.
Smit
A
gálja
tek e
járás
Józse
teine
latko
—
daság
érkez
ferve
dig 3
Bizony
bak,
sabb
zetein
hol
zösen
helyes
meg a
díftott
Száz
a sz
A
lag, a
slen k
gyelen
delme
tervét
A
holdat
terve
cát ta
menny
tok ta
sertése
fel. Ez
hízlal
lem. A
és a l
szabad
Ez
szabad
csakne
delmet
nak.
A
többsé
a szal
segeit.
válasz
galkna
latfajt
földü,
ken im
kozzál
leteket
fel.
Több
a töb
A no
melosz
a tejh
se, no
mányt
68 hold

HIREK A NEMZETKÖZI ÉLETBŐL

Az ENSZ tagállamain kívül 24 országot hívnak meg az atomenergia békés felhasználásával foglalkozó nemzetközi értekezletre

Magyarország is a meghívandók listáján szerepel

New York (MTI). Hírügynökségi jelentések szerint az atomenergia békés felhasználásának kérdésével foglalkozó nemzetközi tudományos értekezletre az ENSZ 60 tagállamán kívül 24 országot hívnak meg. Ezek az országok tagjai az Egyesült Nemzetek Szervezete különleges szerveinek.

A listán szereplő országok a következők: Albánia, Ausztria, Bulgária, Kambodzsa, Ceylon, Spanyolország, Finnország, Nyugat-Németország, Jordánia, Magyarország, Írország, Olaszország, Japán, Dél-Korea, Laosz, Líbia, Monaco, Nepal, Portugália, Románia, San Marino, Svájc, a Vatikán és Dél-Vietnam.

V. M. Molotov fogadta W. R. Hearst, amerikai újságíró

Moszkva (TASZSZ). V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere január 29-én fogadta William Randolph Hearst-t, az amerikai Hearst lap- és kiadókonzern tulajdonosát, aki a Szovjetunióba látogatott.

W. R. Hearst-t J. Kingsbury Smith, az International News

Service hírügynökség európai vezérigazgatója kísérte.

Hatojama a japán-szovjet kapcsolatok kérdéséről

Sangháj (TASZSZ). A tokiói rádió jelentése szerint Hatojama japán miniszterelnök a japán parlament feloszlátása óta január 27-én beszélt először Tokióban.

Hatojama Japánnak a Szovjetunióval, valamint a Kínai Nép-

köztársasággal való kapcsolatáról szólva így nyilatkozott:

„Ha a Kínával és a Szovjetunióval való diplomáciai kapcsolatok helyreállítását lehetetlennek, vagy veszélyesnek tartjuk, akkor lekerülünk a világpolitikai hajójáról. Véget vetni a Szovjetunióval való hadállapotnak és kereskedelmet folytatni a virágzó Kínával, ez az, amit Japánnak most mindenekelőtt tennie kell.”

Hatojama rámutatott, hogy a kormány a japán-kínai kereskedelem fejlesztése érdekében a közeljövőben lépéseket szándékozik tenni a Kínával már kereskedelmet folytató japán vállalkozók egyesületének megteremtésére.

Eisenhower aláírta a kongresszus által megszavazott felhatalmazást

Washington (MTI). Eisenhower elnök aláírta azt a kongresszus által megszavazott határozatot, amely felhatalmazza őt, hogy „Formóza térségének védelmére” amerikai fegyveres erőket alkalmazzon — jelenti az AFP.

A debreceni járás termelőszövetkezetei jobb tervekkel indulnak az idei esztendőnek

A járási tanácsoknál most vizsgálják felül a termelőszövetkezetek elkészült terveit. A debreceni járás terveysport vezetője, Varga József a járás termelőszövetkezetének terveiről a következő nyilatkozatot adta:

— A járás mind a 48 mezőgazdasági termelőszövetkezetétől beérkezett már az új gazdasági év terve. A felülvizsgálat során eddig 35 tsz tervét hagytuk jóvá. Bizonyos márt, hogy a tervek jobbak, mint az elmúlt évben, alapsablon munkát végeztek szövetkezeink. A tervek ott a legjobbak, ahol a vezetőség és a tagság közösen készítette azokat el. Igen helyes javaslatok rögzítődtek meg a tervekben és gondot fordítottak a jövedelmezőségre.

Százötvennégy kövérsertés a szabadpiacra

A balmazújvárosi Vörös Csillag, a Lenin és a Petőfi különösen kitűnt azzal, hogy nagy figyelemmel készítette elő a jövedelmezőség fokozására irányuló tervét.

A balmazújvárosi Petőfi 130 holdon fog tengerit termelni, és terve szerint 2198 mázsa kukoricát takarít majd be. Ebből a mennyiségből 1751 mázsát az állatok takarmányozására, illetve a sertések hizlalására használnak fel. Ez a terv nagyon jó, mert a hizlalással fokozódik a jövedelem. A tsz 226 sertést hizlal meg és a beadáson felül 154 sertést a szabadpiacon értékesít.

Ez a helyes gazdálkodás, a szabadpiacon való értékesítés csaknem félmillió forintos jövedelmet jelent a Petőfi tagságának.

A termelőszövetkezetek nagy többsége jól kívánja kihasználni a szabadpiaci értékesítés lehetőségeit. A szövetkezetek maguk választják meg, hogy adottságaiknak megfelelően milyen állatfajtát tenyészessenek. A fekete-földi, kukoricát termelő területeken inkább a sertésenyésztést fokozzák, míg a homokosabb területeken a juhtenyésztést karolják fel.

Több takarmányt a több tejért

A nagyhegyesi Október 23 Termelőszövetkezet fokozni kívánja a tejhozamot és hogy ezt elérhesse, növeli a pillangós takarmányterületet. A szövetkezetnek 60 holdon van lucernája, de ehhez

még 52 holdat vetnek. A májusi másodvetésnél 14, és a tarlóvetésnél is 14 holdon termelnek majd takarmányt.

A nagyhegyesi Október 22 a legjobban halad abhoz, hogy tízezer forinttal bizonyítsa a szarvasmarhatenyésztés nagy jövedelmezőségét.

Repülőgépről írtják a gyomot

A nagyhegyesi és az ebesi termelőszövetkezetek nagy részénél a gabonatermés hozamát károsan befolyásolta a nagyon elterjedt vadrepce. Ezek a termelőszövetkezetek a tervek készítésénél már figyelembe vették a szélesebbkörű gyomirtást. Repülőgépről és motoros permetezőgépekkel, a vegyszeres gyomirtás bevezetésével küzdenek a magasabb gabonatermésért.

A több kukoricatermés érdekében és a könnyebb megművelhetőség biztosítására a kukorica vetési területnek több mint felén négyzetes vetést alkalmaznak. A rozsnál és a magfogású lucernánál előtrányozták a pótbeporzás elvégzését.

A túlméretezés

A tervek felülvizsgálatánál kiderült az is, hogy bizony hibákat is követtek el egyes termelőszövetkezetek a tervezésnél. Előfordult, hogy egyes termelőszövetkezetek szerveztrágyázásra a területük csak 10—15 százalékát

tervezték. A műtrágyázásról pedig egyenesen elfelejtkeztek a tervek készítésénél. A nagyhegyesi Tűncsics és a balmazújvárosi Kossuth például egyetlen holdra sem terveztek be műtrágyázást.

A homokos talajú részeknél pedig a fásítást hanyagolták el. A laza területeken pedig a fásításnak döntő jelentősége van. Előfordult a túlméretezés is. A helyes gazdálkodás megköveteli, hogy csak addig nyújtózzunk, ameddig a takaró ér. Nem vette ezt figyelembe a 155 holdon és 16 családdal gazdálkodó vámospécsi Alkotmány, amikor nagyobb baromfitelep, 5 vagonos magtár, új stüldőszállás és több más gazdasági épület emelését tervezte.

A tervek felülvizsgálata során a mezőgazdasági szakemberek rámutattak a hibákra és javaslatot tettek a szövetkezeteknek azok kijavításában.

Szembeszökő hiba volt még az, hogy a termelőszövetkezetek a takarmánymennyiséget úgy tervezték, hogy az általában 6 literes tejtermelési tehének eltartásához elegendő. Ez hiba, mert sokkal nagyobb tejelést teheneiket kell tartani, sokkal több tejet kell termelni és ehhez bizony több takarmány kell.

A termelőszövetkezetek új termelési terveit, a tapasztalt hibák kijavításával, alapot adnak ahhoz, hogy még kedvezőbb eredményeket érjenek el a debreceni járás termelőszövetkezetei, mint a megelőző esztendőben.

A SZABÁLY — AZ SZABÁLY

Náduváron az emberek, mikor a mozi előtt haladnak el, vagy magukban, vagy egymásnak, egyetlen szitkozódásba kezdenek, mert még az őszön hozzákezdtek a mozi épület felújításához és még azóta is újítják. Minden esetre sikerült elrontani a jót és kiborították a régi falat és helyére elkezdtek egy új fal felrakását. Csupán arról feledkeztek meg a moziüzemi vállalat vezetői, hogy tulajdonképpen nem elég a falat felrakni, hanem arra tetőt is kell húzni, be kell vakolni, ki kell festeni, egyszerűen egy kicsit mozi-szerűvé kell varázsolni az épületet. Még pedig gyorsan.

A község vezetői és a közvélemény is bosszankodik ezen az ügynevezett „felújításon”. Az alakítgatás helyett egy új mozi felépítését ajánlották fel a község vezetői, ugyanannyi költségből,

mint amennyibe kerül ez a „felújítás”. De a „szabály az szabály”(!) a felújításra kivetett összegből semmiképpen nem lehet vadonatúj építést építeni, mert ne adj isten, az igen nagy baj lenne. Esetleg rájognak, hogy a közvégyont hűtlenül kezelték, vagy törvénytelenül kezelték el, vagy ki tudja mit.

Sürgősen intézkedjenek már az illetékesek, hogy ennek a nagy községnek legalább az a pici mozija is minél hamarabb megnyíljen.

TOKIÓBAN konferenciát tartottak a Szovjetunióval és Kínával való diplomáciai viszony helyreállítása érdekében.

A „HINTONJÁRO SZERELMÉ” című új színes magyar film elkészült és február 3-án bemutatják. A filmvígjátékot a nyáron a Balaton partján, a Badaosonyi bankán, festői környezetben forgatták.

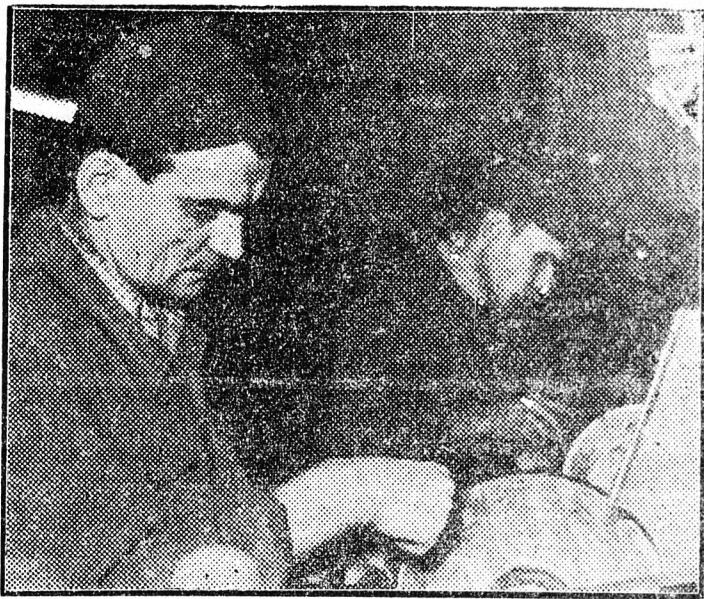
A felszabadulási verseny hiúságai

A Debreceni Gyógyszergyárban dolgozik Papp Lászlóné, Kun Sándorné, Dézsi Istvánné ampullaszignáló. Óránként 1 köbcentis ampullából 7—800-at néznek át. Megfogadták, hogy az április 4-i verseny ideje alatt hibás ampulla nem kerül ki a kezük alól.

Az Építőgépkarbantartó Vállalat munkásai is lelkesen dolgoznak vállalatuk maradványainak teljesítéséért. Kelemen Lajos (a háttérben) és G. Nagy István elvtársak vállalták, hogy határidő előtt négy nappal befejezik a habarcskeverőgép rázórosta szerelési munkálatait. A képen látható, amint éppen az emelő daruval elhelyezik a többmázsás rázórostat a habarcskeverő gépre.

Az Orvosi Műszergyárban ebben az évben 41 új típusú orvosi műszert gyártanak. Nagy Zoltán, Szanyi Gyula (akik a képen láthatók) porckészen dolgoznak. Szombaton 142 százalékra teljesítették napi tervüket.

(Süli Andor felvételei.)

Megalakult

a Zeneművész Szövetség helyi csoportja

A Magyar Zeneművészek Szövetségének Debrecenre és az egész megyére kiterjedő helyi csoportja hosszabb szünet után ismét megalakult. A csoport megáiban egyesíti a város és a megye minden muzsikust, zenei előadóját, énekest, karmestert, zenepedagógust. Ez a helyi szervezet szakmai vonatkozásban irányító, művészi tanácsadó a hivatalos szervek felé.

Az alakuló gyűlést Gyulyás György

szakiskolai igazgató hívta egybe. Itt választották meg az előadói és a pedagógusi — tümegszervezeti osztály vezetőinek Pongrácz Zoltánt, Tóth Dénest, B. Szűcs Ferencet, Czövek Lajost és Szigeti Gyulát. A helyi csoport látja el a vendéglátói tisztelet az országos szövetség debreceni vándorgyűlésén, amelyen zenei életünk számos egyénisége is megjelent.

EBESI élmények

A debreceni föld egyik leghíresebb tájéka az ebési határ volt. Itt még a vonat is megállt. Apró, szélszort kicsi tanyák őrizték a földművesek, cselédek kicsike holmiját, messze, messze a falutól, várostól Debrecen és Hajdúszoboszló között. Csak egyetlen egy híressége volt ennek a tájéknak, azt se valami történelmi esemény hagyta rá, hanem Görbe Balogh híres nevezetes debreceni civis basáskodása. S ott él még mindig a régi cselédek emlékeztetőben Görbe Balogh zsugorisága, meg egy évtized előtti cselédi sors minden átka.

Alig múlt tíz éve, egy rettenetes zivatar borította ki a basák trónját, szellettette ki a civisek rezidenciájának avasszalonna szagát. Itt zúgott el, itt dübörgött végig, hosszúig a világ egyik legnagyobb páncélos csatája 1944. őszén. S a kastélyt, a földet a vort cselédek vették birtokba. Málén, árpakenyéren indult meg az élet, de itt akartak élni az emberek, s vállalták ezt is. Már 1945-ben, s a fajt kezdve mindig más és más fajta emberek telepedtek ide le, hiszen a debreceni határ oly nagy volt, hogy ezen a földön elő cselédek egyedül magukba nem tudták volna ezt birtokba venni. Vonzotta ide az embereket a vágás, a televényes fekete föld után, hiszen minden talpalatnyi darab aranyat ért.

Már nem a kiellen pusztaság fiai

Már hetedik éve, hogy az egykori cselédek összetársultak, hogy közösen termelőszövetkezetet alakítsanak. A székhelyüket Görbe Balogh kastélyában üttették fel, elől kezdve egészen másképp szólt a nőia, másképpen beszéltek az emberek, nagy gondolatok, új vágyak keltek szárnyra, amit talán ki se mertek mondani. S míg ezt a vágyat és gondolatot kemény koponyájukban őrizték az emberek, a párt és a nép kormánya eltalálta szándékukat. S ahol egy évtizeddel ezelőtt a világ legnagyobb páncélos csatája dübörgött végig, ott évre rá, lerakták az első piroscserepes családi ház alapjait, s alig néhány év alatt 111 házat építetett ide a kormány, két szoba konyhával, kamarával, hosszulejárattal kölcsönrel. Kiszabadultak az egykori cselédek a nádfedeles viskókból, „egy a pítar a konyhával“ életkörülményeiből. Mert így volt! Egy kemence fűtött két cselédlakást. Lakás? Csak éppen hogy bővövel, nyolc, vagy tizenkét ember számára, mert nem ritkán ily sokadmagával élt egy cselédházaspár. Egyszer csak egy új község alakult ki, 1952-ben szentítették is és Ebesei faluval alakult, megszerezte magának a „szövetkezeti“ nevet. Talán két család lakik ebben a sok házból, akik nincsenek valamilyen termelőszövetkezetben. Persze van még jónéhány, akik a sok kilométerre fekvő tanyákban elszórtan maguk gazdálkodnak. Furcsa emberek laknak itt. A debreceni föld, Nagyhegyes, Kismacs, Nagymacs, Nagyhát, Látókép tájéka, Nyírség és a bihari fertály nevelte fel őket. S bizony mindig messze, messze az emberi közöségtől, a falutól, a várostól. Ebből fakad, hogy sokszor nem értenek egyet, más, más vérmérsékletű emberek ők. Sokat vitatkoznak a hatósággal is. Fennhangon követelik a törvényadta jogukat, de a honfiú kötelességről elfelejtkeznek olykor-olykor. Előfordul, hogyha erről beszél nekik valaki, nem is szívesen hallgatják meg. Hogy mennyire most kezdenek közösséggé válni, hogy mennyire most jönnek rá arra, hogy ők sem valamilyen légtüres térben, és valahol a senki földjén élnek, az bizonyítja, hogy a legutolsó napokig több mint 200 ember nem volt hivatalosan bejelentkezve a községben, csak akkor döbbenek

rá, hogy azért így még sem lehet, amikor a személyi igazolványokat kezdték osztani. Jónéhány nap alatt több mint 200 bejelentőt vásároltak a postán. Most kezdik megismerni, hogy már nem a kietlen pusztaság fiai, hanem egy új község új lakói lettek. S különösen érdekes az, hogy itt alig lakik öreg. Majdnem minden házból fiatal, de legfeljebb középkorú házaspár lakik, és sok a gyerek. A pusztai élet gyümölcse ez. Sok házból nyolc, tíz gyermek él, de négynél kevesebb talán sehol.

Egy hónap alatt több mint heven rádiót vettek

Ebesek háromezer lakosa van. Persze nem mindenki itt lakik a faluban, hiszen 150 kilométer tesz ki az a dűlőút, amit be kell járni a postai kézbesítőknél, naponta az újságok és levelek kézbesítésével. A község egyre tágul és mégis mindjobban sűrűsödik. A lakóházak mellett felépült a tanásháza, egy vegyes nagyruház vendéglővel, négytantermes korszerű iskola, hozzá négy tanítónak lakás, állatorvosi rezidencia, mélyfűrésű kút. Legutóbbi nagy esemény történt. December 25-én, a békkesség ünnepének estéjén kigyulladt a villanyfénnyel, az egyhangúságból egyszerre kultúrára vágó emberek lélegzettek fel, tágranyítottak a szemek pupillái. Százasaival rendeltek meg a napilapokat és egyéb folyóiratokat. Ebben a kisközségbe több mint 500 napilap és egyéb folyóirat jár. S ehhez még hozzátesszük a hetenként megjelenő úttörő újságot, a „Pajtás“ című lapot, amelyből hetenként száznyolcvanét vásárolnak meg az embercsemeték. De jár ide a divatlapok kezdve az „Autó-Motor“-ig minden. Szinte hihetetlen a szám, de való igaz, hogy egy hónap alatt több, mint heven rádiót vásároltak az ebesek; s rövidesen minden házból lesz néprádiótól kezdve világvevő készülékig minden. Micsoda változás! A cselédháztól a villanyfénnyel, rádióval, zenétől hangos piroscserepes, szebbnél szebb színre pingált családi házakig.

Egy hold káposztáért 26 ezer forint

Hajdú-Biharban most folynak a szerződéskötések zöldségfélék termelésére. A megye termelőszövetkezeti csoportjai közül számszerűen, de sok egyénileg dolgozó paraszt is meggyőződött az elmúlt esztendőben arról, hogy érdemes foglalkozni a szerződéses zöldségtermeléssel. A debreceni *apafai Bocskai Termelőszövetkezet* egy hold késői káposztáért 26 ezer forintot kapott. Hajdúhadházon akadtak egyénileg termelő parasztok, akik ugyanezt az eredményt, sőt még nagyobbakat is értek.

A termelés fokozása érdekében a kormányzat a magas árak mellett még a területet is mentesíti a beadás alól. A bab, bor-

A Darvasi Állami Gazdaság felszabadulási versenylvállalása

A megye állami gazdaságai egymásután jelentik be csatlakozásukat a felszabadulási versenymozgalomhoz. A Darvasi Állami Gazdaság dolgozói és vezetői közös értekezleten hoztak határozatot az április 4-re tett vállalásairól. *Mészáros Lajos* és *Szilágyi János* agronómusok vállalták, hogy a tavaszi kalászosok 50 százalékát sűrűsoros vetéssel teszik a földbe. Kenderből *Mészáros Lajos* 22 má-

Fekete Gyula is itt lakik a fősoron, a postával csaknem szemben. S mikor belépek, ott is a rádió szól. Igaz, ő nem vette, hanem a Szovjetunióban tanuló fia hozta neki ajándékba annak öröme, hogy Ebese is villanyáramút a drótokban. Ők is úgy vetődtek ide, mint a többi ebesek. Volt cseléd Fekete Gyula a bősörményi réten, Biharban, Hevesben, de legtöbbet a debreceni földön. S beszél nekem sokat az ebesei emberekről. Majdnem ugyanazokat mondja el, amiket én tapasztaltam néhány óra alatt. Félzségek, kötőlőködősök, meg hogy nem nagyon szeretik az állampolgári fejeletet. De az is igaz, hogy dolgozni szeretnek.

S mostanában sok szó esik a béke ügyéről. Az emberek sóvárogva várják a legfrissebb újságot, a rádióhíreket, s hiába sokféle emberek lakják ezt az új települést, a nagy kérdésre mégis egy a válaszuk. Háború-e vagy béke? Ezek az emberek békét akarnak. Hiszen minden háztól, fival, nővel, családdal négy-öt-hat férfinak kellene katonának menni, ha a sor szólítaná őket. No de senki nem akarja elveszteni családi nyugalomát, szeretne békében élni az ebési nép is, az emberi kor legvégső határáig, nézni boldogan a sok-sok gyermek és sok-sok unoka felnevelését. Ezért dolgozni és harcolni érdemes. A munkában s a harcban, ha kell, az ebesek nem maradnak hátrul.

Az ebesek tiltakoznak

S abban az egyben még sok más mindenen kívül egyetértésnek és azért küzdenek, hogy béke legyen. Csütörtök este gyűltek össze a falu lakói, hogy a legjobb békeharcosokat megbízzák, vezesse őket ezekben és az elkövetkezendő napokban. Tiltakozó levelet, táviratot küldtek az Országos Békatanácsnak, hogy azon a földön, ahol ők most boldog családi fészket raktak, többé sohasem romboljon, gázoljon keresztül náci tank, s ne pusztítsa el sarjádó életük legszebb virágait.

Fábián Sándor

NEMZETKÖZI SZEMLE

TÁVOL-KELETEN

Valóban megdöbbentő volt az az üzenet, amelyet Eisenhower amerikai elnök intézett az amerikai kongresszushoz az elmúlt napokban, feltéve a koronát a Kínai Népköztársaság ellen indított amerikai uszító hadjáratra.

A hadjárat célja: fegyveres intervenció kiprovokálása a Kínai Népköztársaság ellen.

A módszer: „Engedékenység“, „békevágy“, „békétörékvés“ hangsúlyozása. Az amerikai politika most, esodálatos logikai bukfenetekkel ismét a békeangyal szerepében tetszeleg s háborús céljainak elérésére ismét az Egyesült Nemzetek Szervezetét akarja felhasználni.

Január közepén dulles, majd Eisenhoweri bejelentések hangzottak el, hogy felkérjük az ENSZ-t, „hossa létre és ellenőrizze a fegyverszünetet a formozai szorosban“. Eisenhower pedig emlékeztetés kongresszusi üzenetében felhatalmazást kért arra, hogy „szükség esetén“ amerikai csapatokat vehessen be „Formozai megvédése“ céljából.

A történelemben és a földrajzban csak némileg is járatos olvasóban nyilvánvalóan felmerül néhány kérdés: Kik között van szükség fegyverszünetre a tajvani szorosban? Kik ellen akarják felhasználni az amerikai csapatokat, „védelmi“ céllal?

A válasz furcsán hangzik: Egyesült az ENSZ-nek kényszerítene kellene a Kínai Népköztársaságot, hogy kössön „fegyverszünetet“ a Kínai szárazföldről már kiséprűzött Csang Kaj-sek bandával és ezzel önként mondjon le Tajvanról és a Penghu (Pescadorek) szigetekről. — Másrészt az amerikai hadseregnek kellene „megvédeni“ Tajvant, és a Penghu ősi kínai szigeteket — a kínai felszabadító néphadsereggel szemben.

Világos, hogy itt mindkét esetben tisztán és kizárólag kínai ügyről, a Kínai Népköztársaság

belső ügyéről van szó, amiből sem az amerikai imperializmusnak, sem az ENSZ-nek semmi köze sincs. Az ENSZ alapokmánya kifejezetten kimondja, hogy az alapokmány... „semmiféle rendelkezése nem jósítja fel az Egyesült Nemzeteket arra, hogy olyan ügyekbe avatkozzanak, amelyek lényegileg valamely állam belső jogalkotásának körébe tartoznak, és nem kívánja meg a tagoktól azt sem, hogy az ilyen ügyeket ennek az alapokmálynak megfelelő rendezés alá bocsássák.“

Az amerikai imperialisták persze igen hajlamosak arra, hogy az „igazság“ és a „jog“ szavakat úgy értelmezzék, ahogy az nekik hasznos, vagy kívánatos. A New-York-i lapok mára fegyverszüneti felhívás alkalmával leplezetlenül arról írtak, hogy a „szabad nemzeteknek“ — értsd: a nyugati imperialistáknak — támogatniuk kell „a Formozai védelmi irányuló amerikai politikát“ — s ezzel meghúzták egy ENSZ szálaja mögé bújó újabb amerikai intervenció körvonalait. Ezt csak kiegészítette és még határozottabban aláhúzta Eisenhower kongresszusi üzenete. Sőt, hogy a csalfa kép teljes legyen, az ENSZ előtt is le szeretnének játszani egy amerikai izü színdjátékot, amelyre még a Kínai Népköztársaságot is „hajlandók meghívni“.

E „roppant demokratikus“ kezdeményezés mögött azonban valami más húzódik meg. Az amerikai urak nem kevesebbet kívánnak, mint azt, hogy a Kínai Népköztársaság képviselője térjen ruhában, fejére hamut szórva és bocsánatért esegve jelenjék meg előttük...

Az amerikai sajtó és a nyugati diplomácia most majdnem a nyakát törí abbeli igyekezetében, hogy ezt a minden józanságot nélkülöző tervet „békétörékvésnek“ állítsa be.

EUROPÁBAN

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége január 25-én történelmi jelentőségű rendeletet bocsátott ki. Ez a rendelet kimondja, hogy „a Szovjetunió és Németország közötti hadiállapot megszűnik és közöttük békés viszony létesül.“.

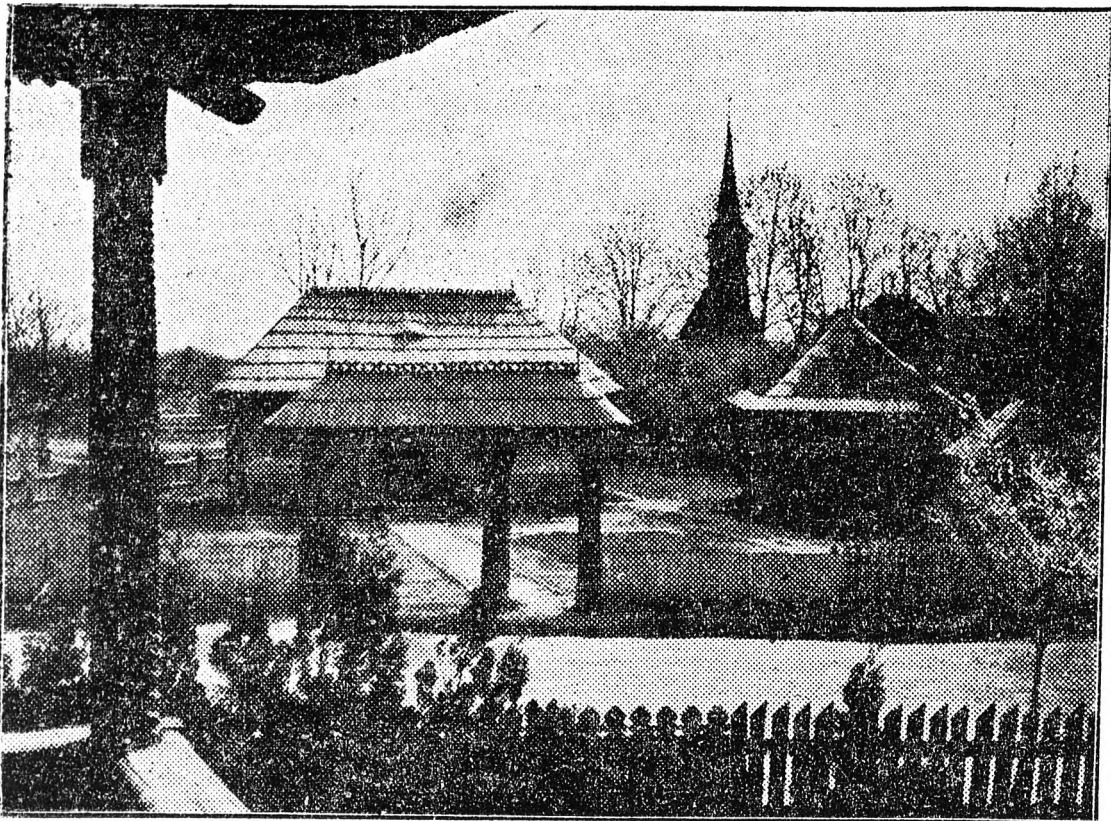
Nyugati politikai körökben zavartottsággal fogadták ezt a rendeletet. Az elmúlt tíz esztendő, a nyugatiak részéről nem volt más, mint a potsdami megállapodások titkos és nyílt szabotálásának története. Németország kettészakításával párhuzamosan felélesztették a német monopóliókat, hatalmát, kulcspozíciókat bízták a Hitler-fasiszták hétrprobás képviselőire és mindezt nagyon is világos céllal: azért, hogy ebben a mesterségesen létrehozott nyugatnémet államban feltámaszassák a hitleri Wehrmachtot, támadó tömbjüket fegyveres erejének gerincét. Érthető, hogy a nyugati hatalmak nem voltak hajlandók érdemlegesen foglalkozni a Szovjetunió újra meg újra előterjesztett javaslataival, a német békeszerződés előkészítésével — hiszen a Wehrmacht felállításával voltak elfoglalva. A Szovjetunió azonban nem nézte tétlenül ezt a politikát. Nem egyszer felhívta a figyelmet arra, hogy a német kérdés és Európa jövője, a béke ügye — elválaszthatatlan. A potsdami értekezletől kezdve a külügyminiszterek londoni, párizsi és berlini ülésein át a most kiadott rendeletig, minden alkalommal a Szovjetunió volt az a hatalom, amely az egységes, békés és demokratikus Németország megteremtésének útját jelölte meg, s ha tett is lépéseket, hogy a szovjet és nyugati álláspontok közeljenek egymáshoz, mindenkori a német nép boldogulása és a béke ügye érdekében tette azokat. Ezen ezért harcol a szovjet kor-

mány fáradszaktalanul a londoni és párizsi szerződések ellen, a békeszerződés, egységes, demokratikus Németország megteremtéséért. A Szovjetunió négyhatalmi értekezletet javasolt a nemzetközi ellenőrzés alatt lefolytatandó szabad ösznémet választások megvitatására, hogy ezzel létrejöhessen azok a feltételek, amelyek lehetővé teszik a német békeszerződés megkötését, az egyenjogú, egységes Németország függetlenségének és szuverenitásának biztosítását.

A nagyszerű szovjet kezdeményezésnek hatalmas visszhangja van nyugaton. A népektől idegen méregkeverők persze „semmi újat“ nem vélnek látni a szovjet állásfoglalásokban. A népek azonban tudják, hogy a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének rendelete éppen a Szovjetunió békevágyának, őszinteségének fényes bizonyítéka. Jellemző erre, hogy még a francia polgári Combat is így értékeli a szovjet lépést: „...a németek számára most már a potsdami egyezmények jelentik az újraegyesítés egyetlen garanciáját“. Nyugat-Németországban is egyre többen és egyre világosabban megértik, hogy a Szovjetunió német politikájának célja Németország egységének és szuverenitásának helyreállítása, a német nép érdekében védelme. E célok elérésének útjában a német militarizmus újjáélesztése áll. Nem kétséges, hogy minél világosabban látják a német tömegek hazájuk helyzetét, annál nagyobb erővel fognak küzdeni az akadályok megsemmisítéséért. Ebben a harcban maguk mellett találják a szovjet népet és minden békeszerető népet, hiszen a német nép létérékeit és az európai béke ügyét ugyancsak a sötét erők fenyegetik.

Harmine nap ROMÁNIÁBAN

III. A FALUMUZEUM

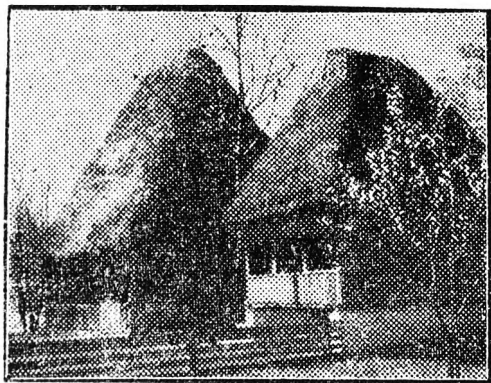

A bukaresti Fajumúzeum látképének egyik részlete, az előtérben egy székely kapuval. A háttérben látható a templom, amelyet „átköltöztettek” a Falumúzeumba.

Ha válaszolnom kellene arra a kérdésre, hogy mi tett rám legmélyebb benyomást Bukarestben, kizárás nélkül a Falumúzeumot említeném első helyen. Talán nem is csak azért, mivel csaknem egyedülálló Európában ez a múzeum. (Ugy tudom, Stockholmban van még ilyen!) Inkább azért, mert itt — alig félóra járásra a város központjától — egy magas kőfallal körülkerített térségben, Románia minden népének múltját, szokásait, művészetét megismerheti az ember, csaknem

terekkel felépítették, eredeti formájában. A házak korát a fundamentumuk alatt talált aranyperzsekből állapították meg, innen tudják, hogy a templom már kétszázéves, a legöregebb ház pedig 1775-beli.

Egy északi vidékről való ház kapujával sokkal bajlódunk, pedig egyetlen ujjal elfordítható, úgy van megszerkesztve — csak érteni kell a módját. Így járunk egy moldvai házzal is, oit meg a pisztolyformájú kulccsal veszdünk, míg végül az igazgató néhány mozdulattal sarkig tárja előttünk az ajtót. A házak belsejében a megfelelő vidék mindenféle használati eszköze, berendezése megtalálható. Alkalom nyílik a függönyök, szőnyegek, böcsötakarók, falvédők, kendők és ruhák sokféleségét, ezernyi színét, hímzését és applikációját összehasonlítani és ki tudni eldönteni, melyik a legszebb?! Felvesszünk a cölöpökre épített ház erkélyére, ahonnan pompás kilátás nyílik az egész múzeumra, majd bebúvunk a jobbágyidőkből maradt, földbevéjt kunyhókba, ahol szörnyű nyomorban emberek születtek, éltek és haltak meg. Tolmácsunkat felöltöztetjük népviseletbe és szünet nélkül kattog fényképezőgéppünk. Szeretnénk mindent megörö-

Ház Szalcsina faluból Cimpéni körzet, Cluj (Közváros) tartomány. Ez a ház az 1700-as években készült. Tetéje zsupszalma. Kéménye nincs, a füst a tűzhelyről a padlásra tódul és onnan lassan kiszivárog a tetőn át.

ugy, mintha beutazná az országot. Itt az egyik ház a másiktól kőhajításra van, a valóságban sokszáz kilométerre. Az első pillanatban utcasorokat lát az ember a kapun belül, nem is tűnik fel, hogy minden ház másféle, csak ha jobban szemügyre vesszük. Pedig eléggé szembetűnő a különbség a kucsmaformájú havasi ház, meg a faszindelyes besztetcevidéki között.

Távolabb karcsú, fatornyos templom nyújtózik az ég felé, baloldalt a házak mögött egy öreg szemalmot: nyögget a fagyos szél, időnként vadul megrázza a székely harangláb kicsiny csengőjét. Mintha egy faluban járnánk, ahová összehordták az ország minden tájáról a jellegzetes házakat. Díszesen faragott kapubejáratok előtt megyünk el, az udvarokon szénával töltött pajták, az eresz alatt falhoz támasztott gazdasági szerszámok — mint a valóságban, az ember szinte arra vár, hogy valamelyik házból kilép a nyájakéntetű házigazda, hogy vendégeit üdvözölje.

Gheorgiu Focsa elvtárs kalauzoi bennünket, az igazgató. Tőle tudjuk meg, hogy a múzeum alapjait még 1936-ban vetették meg lelkes folkloristák, de teljességében csak a felszabadulás óta épült ki. Minden táj jellegzetes épületei közül kiválasztottak egyet, ide szállították és helyi mes-

Craiova tartományban, Tîrgu Jiu körzetében épült eredetileg ez a ház, onnan került a Falumúzeumba. Ennek a háznak sincs kéménye. A házban az emeleti rész lakásnak, a földszinti pedig istállónak szolgál. Az istálló előtt egy kivájt fatörzs látható. Ez a magtár. A nyíláson át öntik bele a gabonát.

kíteni, az utolsó darabig — sajnos ez lehetetlenség, reggel óta járjuk a falut, megfedlekve az evésről is, felét sem láttuk még és már estebe hajlik az idő. Feláldozzuk vasárnapi pihenőnapunkat, ismét kijövünk és nem tudunk betelni a sok látni- és tanulnivalóval. Ugy érezzük, hetekig barangolnánk itt szívesen Focsa elvtárs tudományosan pontos magyarázata mellett, elsősorban azért, mert minden nappal közelebb jutnánk a testvéri román nép megismeréséhez.

(Folytatjuk) TAAR FERENC

A NÉPLAP rádióműsora

Vasárnap
KOSSUTH-RÁDIO
8.30—8: Reggeli zene, 8: Hírek, 8.10: Egy falu — egy nótá, 9: Zenés fejtörő, 10: Vasárnapi levél, 10.10: A Gyermekrádió műsora, 11: Láttuk, hallottuk, olvastuk! 12.15: Jó ebédhez szól a nótá, 13.15: Jó munkáért — szép muzsikát! 14.15: Szimfonikus zene, 15.30: Szív küldi szívnek szívesen, 16.15: Elek apó... 17.05: Táncczene, 17.40: Kincses Kalendárium, 18.40: Rádiólexikon, 19.10: Szív küldi szívnek szívesen, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Esti Híradó, 20.20: Peer Gynt, 21.30: A vasárnap sportja, 22.20: Részletek a Rádió operettjeiből, 22.55: Budapest hangversenytermeiből, 0.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIO
8: Amor betege, 8.30: Evangélikus vallásos félóra a stúdióból, 9: Falurádió, 9.30: Miska bácsi lemezestádjája, 10.10: Szív küldi szívnek szívesen, 11: Népek zenéje, 11.50: Zenés vasárnap délelőtt, 12.35: Teremtés tanuja, 13: Művészelemek, 14: Szórakoztató muzsika, 15: Tevedni emberi dolog 15.20: Régi magyar dalok, 16: Operarészletek, 17: A Rádió Színházának műsora, 17.50: Szimfonikus zene, 18.35: Mozart kamaraműveiből, 19.10: Előadás, — 19.30: I. Rácz Zsiga és zenekara játszik, 20.20: A Tartós békeért, népi demokráciáért! c. lap ismertetése, 20.35: Táncczene, 21.30: Fűvöszene.

Hétfő
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.50: Zenei kar hangverseny, 9.20: Orosz nyelvtan, 9.40: Iskolai körösök, 10.10: Illyés Ilona énekel, 10.30: Napos Palkó, 11: Operarészletek, 11.30: A nagy út, 12.10: Operettrészletek, — 12.45: Afrika az álmok világában és a valóságban, 13: Népdalcsokor, — 14.25: Utóór-híradó, 14.50: Heti zenés kalendárium, 15.40: Comensole Mária zongorázik, 16: Most légy okos, Domokos, 16.25: Bécsi klasszicizmus, 16.40: Hanglemezek, 17.19: Levelesláda, 17.30: Egy falu — egy nótá, 18: Ríportereink jegyzetfüzetéből, 18.20: Magyar szerzők körösüveiből, 18.40: Az Ifjú Pígyelő postája, 19: Ismerkedés a zeneirodalommal, 20: Esti Híradó, 20.20: Táncczene, 20.50: Előadás, 21.20: Kis remekművek, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Előadás, 23.30: Ifj. Magyar Imre és zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Fűvöszene, 11.30: Műsorzáras, 14: Operarészletek, 15: Könyvny zene, nagyzenekarra, 15.35: Borzveszedelem, 16: Szív küldi szívnek szívesen, 16.30: Rácz Béla és zenekara játszik, 17: A Fővárosi Népi Zenekar játszik, 17.20: A Weimari Népi Együttes műsorából, 17.25: Előadás, 17.40: Hanglemezek, 18.02: Szórakoztató muzsika, 18.32: Kamarazene, 19: Az épülő kommunizmus nagy országában.

Kedd
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Népi zene, 9: Indulók, 9.15: Utóór-híradó, 9.40: A Gyermekrádió műsora, — 10.10: Daltal, táncdal a világ körül, 11: Háziasszonyok negyedórája, — 11.15: Szimfonikus zene, 11.50: Indulók és táncok, 11.50: Kosztolányi Zoltán új verseiből, 12.15: Az Avami Népi Együttes műsorából, 13: Hangszereslők, 13.30: Hanglemezek, — 14.25: Hangverseny gyermekeknek, 15: Operarészletek, 15.37: A Gyermekrádió műsora, 16.38: Mozart műveiből, 17.10: Levelesláda, 17.30: A Tátrától a Balti-tengerig, — 18: Agit. prop. rajson, 18.20: Szív küldi szívnek szívesen, 18.55: A tanítónő, Színház 9: Felvonásban, 20: Esti Híradó, 20.20: A színházi közvetítés folytatása, közben: Hírek, 22.20: A színházi közvetítés folytatása.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Utóór-dalok, 11.30: Műsorzáras, 14: Népi zene, népi tánc, — 15: A Moszkvai Rádió zenekara játszik, 15.30: Asszonyok, 16.04: Népi zenekarok műsorából, 17: Purcell műveiből, 17.30: Beszélő atlasz, 17.45: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Tarka kendő, 19.50: Kamarazene, 20.40: Előadás, 21: Hanglemezek, 21.30: Színes magyar népi muzsika, 22: Zenekari hangverseny.

Szerda
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Operarészletek, 9.20: Kalandozás a Szabadság-hegyen, 9.40: Daltanulás, — 10.10: Muzsikáról — mindenkinek, 10.30: A hét kecskéje, 11: Dél-eltől körhangverseny, 11.30: Körházban vagyok, 12.15: Táncczene, 13: Szülőknek — nevelésről, 13.20: Román népi zene, 14.25: Utóór-híradó, 15: A Gyermekrádió műsora, 16: Csajkovszkij műveiből, 16.40: Levelesláda, 17.10: Nemzetközi kérdések, 17.25: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 18: A virágzó mező színe szívesen, 19: Mesterházi Lajos jegyzetel, 19.15: Jó munkáért — szép muzsikát! 20: Esti Híradó, — 20.20: Szivárvány, 21.20: Táncczene,

22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara hangversenye, 23.35: Liszt művek, 23.44: Amelita Espana emléke.
PETŐFI-RÁDIO
6.50: Csárdások, 11.30: Műsorzáras, 14: Hanglemezek, 14.40: A Magyar Rádió kiscsüggőze játszik, — 15.20: Operarészletek, 16.20: Északi fény, 16.40: Népi zene, 17.20: Orvosi nyelvtanfolyam, 17.40: Hanglemezek, 17.45: Kamarazene, 18.30: Előadás, 18.50: Operarészletek, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Külföldi körösök, 20.40: Sporthíradó, 20.40: Francia operettjeiből, 21.20: A hosszú éjtelka.

Csütörtök
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.50: Zenei kar hangverseny, 9.20: Népek meséi, 9.40: Gyermekzene, 10.10: Népi hangszerszólók, 10.50: Indulók és közénék, 11.50: A határ, 11.50: Hanglemezek, 12.15: Népszerű operarészletek, 13: Előadás, 13.20: Műsoroperett, 14.25: A Rádió Gyermekújság műsora, 15.15: Magyar nézők virágai, 15.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 16: Fűvöszene, 16.20: Előadás, 16.40: Szív küldi szívnek szívesen, 17.10: Levelesláda, 17.20: Egy falu — egy nótá, — 18: Agit. prop. műsori, 18.20: Farsang van, 19: Ifjú Pígyelő, 19.30: Táncczene, 20: Esti Híradó, — 20.20: Szovjet népek dalaiból, 20.35: Óthello Dalmú négy felvonásban, közben: 22: Hírek, Sport, 22.20: Az operaközvetítés folytatása, 22.35: Lassan leszál az éj... 0.10: Magyar nóták.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Magyar népdalfeldolgozások, 11.30: Műsorzáras, 14: Zenekari hangverseny, 14.40: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 15.15: Hol a bűntudat, szék? 15.30: Vonósnyegyes, — 16: Szív küldi szívnek szívesen, — 16.30: Fialatok zenei újságja, 17.25: Csehszlovák együttesek műsora, — 17.50: Előadás, 18: Fialat művészek hangversenye, 18.35: Vágtelen fűde, 19.15: Szimfonikus zene, 20: Körösi Ducas Zoltán és zenekara játszik, 20.40: Vonatok, 20.55: Táncczene.

Péntek
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Hanglemezek, 9: Hírny, 10.10: Bartók dalok, 10.30: Ovodások műsora, — 10.50: Az Okos Macskó, 11: Háziasszonyok negyedórája, 11.15: Filmzene, 11.30: Operarészletek, 12.15: Az Egri Népi Zenekar játszik, 13: Táncczene, 14.25: Utóór-híradó, 14.50: Vonósnyegyes, 15.10: A szovjet hadalom története, 15.40: Kerékes János operettjeiből, 16: Orosz nyelvtan, 16.20: Fialatok sporthíradója, 16.40: Kamarazene, 17.10: Ember és világ, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Ipar műsora, 18.30: Magyar nóták, 19: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk, 19.15: Jó munkáért — szép muzsikát! 20: Esti Híradó, 20.20: A Magyar Rádió szimfonikus zenekara játszik, 21.30: Sporthíradó, 22.10: Tíz perc külpolitika, 22.20: Legújabb táncdalaink, 22.40: A szerelmes tenger, 23: Szórakoztató zene.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Két kerékes, 11.30: Műsorzáras, 14: Balett-részletek, 14.50: Népek dala és tánc, 15.20: Magyar dalok, 16: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 16.40: Szimfonikus zene, 17.30: Két kéz, 17.53: Hanglemezek, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Körösök, 19.25: Előadás, 19.40: Nappalok és éjszakák, 20.45: Az első csót, 21: 600 millió... 21.30: Kamarazene, — 22.10: Népszerű operarészletek.

Szombat
KOSSUTH-RÁDIO
8.22: Műsorismertetés, 8.30: Szórakoztató fűvöszene, 8.50: Operett-kétlők, 9.20: Utóór-híradó, 9.45: Népek dalaiból, 10.10: Hanglemezek, 11: Zeneművészeti Főiskola hallgatóinak hangversenye, 11.30: Orvosi tanácsok, 11.40: Utóórkönyvek énekelnek, 12.15: Közkelet melódiák, 13: Egyről — másról, 13.20: Karádi nóták, 13.40: Fűvöszene, 14.25: Új zenei újság, 15.20: A reformáció nagy küzdelmei, 15.40: Szív küldi szívnek szívesen, 16.10: Szóvetkezői híradó, 16.40: Hanglemezek, — 17.10: Magyar népi muzsika, 17.40: Levelesláda, 18: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Előadás, 20: Esti Híradó, 20.20: Vidám zenés műsor, 22.20: Táncczene.

PETŐFI-RÁDIO
6.50: Sportfilmek zenéjéből, 11.30: Műsorzáras, 14: Hanglemezek, 14.52: Jónás könyve, 15.20: Az opera mindenkié, 16.20: Érzékszerveink, mint műszerek: A szem, 16.40: Táncczene, 17.05: Tomcsányi visszazöngén, — 17.30: Liszt-művek, 18: Egy kosár fenyegető, 18.30: Szív küldi szívnek szívesen, 19: Külpolitikai kalauz, — 19.10: Beethoven műveiből, 19.45: Őnnapi vacsora, 20: Körhangverseny, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Felgördül a függöny, 21.20: Lakodalmak és mulatónóták, 22: Szimfonikus zene.

Vége...
gánkért
legnagyobb
mai jog
összes
párt évt
a nyolc
órás mu
fettél
nekünk,
dalmat

A mu
kez
hatkor
előtt, m
van és
nie az
nyér is
meg a
vételnél
munka.
nős né
pénzt sz
ha a leg
Ez éltar
órát dol
ránt sim
szamba
késztet
nálnak
kell a k
újából és
ké: ösz
amikor
a pénzt
tára, ott
állás, h
pénzt. N
egy óra
megszab
az idő a
adásról
sza kell
hármát
dolgozot

Egy P
Hol d

Nem k
keseredé
lapítás
ház néz
otjártam
fásult ú
a hívős
tott. A
október
solt járd
odasodro
a közöny
clég kes
a bőször
S mos
volna, ez
zolt, azt
hogy há
nyekkel
már há
lettünk,
hító hír,
zánk a f
ményből

Mint
a Kossu
dúcon v
nagytere
keményr
bakancs
vasni és
lábnym
száz, ös
hökkenő
magamb
vendéte
péspár
hét örz,
meg-meg
ház nagy
Előtte
nyitja az
ga után,
ze meleg
bélepek.
rik és jó
dohányf
gamat. A
nek az a
nyugodt

SPORT

Javul a sportélet Nagylétán

Néhány hete a Néplapban is jelentek meg sorok, melyek Nagyléta sportjával foglalkoztak. Igazak voltak a szavak. Valóban pazarolták a sportkört, a közösség pénzét, a vezetőség nem állta meg a helyét, nem tudott egészséges sportéletet kialakítani Nagylétán. A szakosztályok gazda nélkül voltak, az ifjúság már sportolt, de nem elég szervezetten. A sportpálya is elhanyagolt állapotban volt, az öltöző annyira rossz volt, hogy összedőlésétől is tartani lehetett. Ötvennel számolták be most már arról, hogy ez az állapot megszűnt.

Sportpályánkat rendezhettük, az öltözőt átépítettük, kitarasztuk és új bútorokkal láttuk el. Salakos röplabda-pályát építettünk és vidéken elsőnek, villanyvilágítással szereltük fel. Így a nyári hónapokban esti villanyfényes röplabda mérkőzéseket rendezhetünk közönségünkben. Még ebben az évben a sportpályát körükerítjük, zuhanyozót, salakos futópályát és egy MTK-akadémiát építünk. Ezek a tervek szerepelnek a tanács közszéppolitikai programjában, melyeknek megvalósításával biztosítani fogjuk Nagyléta sportjának további fejlődését.

Sarkadi Endre, a járási tanács instruktor csoportvezetője.

Ma délelőtt fél 11-kor:

D. LOKOMOTIV-D. TISZTI KLUB BARÁTSÁGOS LABDARUGÓ-MERKŐZÉS A STADIONBAN

Többhetes téli szünet után ismét pályára lépnek a labdarugó csapatok. Négy hét múlva már elkezdődnek az NB II. küzdelmek. A D. Lokomotiv első előkészületi labdarugó-mérkőzését ma délelőtt játssza Debrecenben. A nagydedi stadionban fél 11 órai kezdettel kerül sor a D. Lokomotiv-D. Tiszti Klub barátságos labdarugó mérkőzésére. A találkozóra 3 és 5 forintos belépőjegyet bocsát ki a rendezőség.

DEBRECEN MAI SPORTMŰSORA LABDARUGÁS, Nagyerdei stadion fél 11 óra: D. Lokomotiv-D. Tiszti Klub. Barátságos mérkőzés. KEZELÁBDA. Lokomotiv sportcsarnok, 9.15 óratól: Téli terembajnoki mérkőzések.

KOSÁRLABDA. Egyetemi sportcsarnok, 10 óra: D. Lokomotiv-Miskolci Lokomotiv női, 11 óra: D. Lokomotiv-Miskolci Lokomotiv férfi mérkőzés. Református Gimnázium tornaterme 9 óra: Megyei közmiskolai bajnokság döntői. SIFUTÁS. Penicillinágy előtt, 9 óra: A VTSB tehetségkutató sifutó versenye. ASZTALITENISZ. Új Dóczy tornaterme, 9 óra: Debrecen város férfi és női egyéni bajnoksága.

HAJDU-BIHAR KÖZSÉGEIBEN TESTNEVELÉSI ÉS SPORT ÁLLANDÓ BIZOTTSÁGOK ALAKULNAK

Az MTSB kezdeményezésére a Hajdu-Bihar megyei Tanács felhívással fordult a községi tanácsokhoz, hogy a testnevelés és sport fellendítése érdekében alakítsanak testnevelési és sport állandó bizottságot. Már több községben megalkotották ezeket a bizottságokat. Ezen jár a nagyléti járás, mert már Nagylétán, Monostorpályiban és Hosszúpályiban működnek is a bizottságok. Nyíradonyban albizottságként hozták létre a testnevelés és sportfránizásával foglalkozó helyi szervezetet. Január 31-én Egyetem és Testnevelés alakul meg a bizottság, míg Vámospercsen, Nyírabrányban és Nyírcsádon a tanács végrehajtó bizottsága tűzte napirendre a bizottság megalakítását.

SPORTVEZETŐK TILTAKOZÁSA A NYUGATNEMET UJRAFELFEGYVERZÉS ELLEN

A lépésben megtörtént nagy nemzetközi sportgyűlés részvevői - az NDK, Nyugat-Németország, Lengyelország és Csehszlovákia sportvezetőinek képviselői - felhívással fordultak Európán minden sportolóhoz, hogy harcoljanak a párizsi egyezménynek és Nyugat-Németország újrafelfegyverzése ellen.

A MŰKORCSOLYÁZÓ EURÓPA-BAJNOKSÁG UTOLSÓ VERSENYNAPJA

A műkorcsolyázó és jég tánc Európa-bajnokság III. befutó versenynapján szombaton délelőtt a nők kötelező gyakorlatból még hátralévő két figurát bonyolítottak le. Délután az utolsó felvonáshoz érkezett el a műkorcsolyázó és jég tánc Európa-bajnokság háromnapos küzdelem-sorozata. A nők szabadon választott gyakorlativalaival fejeződött be a hivatalos verseny. Eldönt a negyedik Európa-bajnoki szám sorsa is.

Női egyéni: 1955. évi műkorcsolyázó Európa-bajnoka Hanna Eigel (Ausztria), 2. Jvone Sijden (Anglia), 3. Erica Batchelor (Anglia), 15. Jurek Eszter (Magyarország), 21. Pálinkás Hédi (Magyarország).

JÁRÁSI ASZTALITENISZ-BAJNOKSÁG POLGÁRON

Polgáron a napokban rendezték meg az asztalitenisz járási bajnokságot. A versenyen 25 induló vett részt, melyen a polgári és onnani asztaliteniszeseik nyertek bajnokságot. Dicséret illeti a Polgári FSK két női asztaliteniszesejét - Tancsok Juliát és Zöld Terézt - akik párhuzamosan játszottak egymással a versenyen és képviselték Polgárt színeit. A bajnokság eredményei: Férfi, felnőtt egyéni: 1. Lódy (Polgári FSK), 2. Baackal (Polgári FSK). Férfi, ifjúsági egyéni: 1. Szarvas (Ohati Traktor), 2. Mohár (Ohati Traktor). Női, felnőtt egyéni: 1. Bartha (Ohati Traktor), 2. Csöke (Ohati Traktor), 3. Tóth (Ohati Traktor).

MÁR VALTHATOK A D. LOKOMOTIV BARÁTI KÖRE TAGKÖNYVEI

Mint már hírt adtuk, Debrecenben megalakult a D. Lokomotiv Baráti Köre. A megalakulást előkészítő bizottság megkezdte szervező munkáját és a baráti kör tagsági könyveit már a holnapi naptól válthatók Erdődy Zoltán Sas utcai órásmesternél.

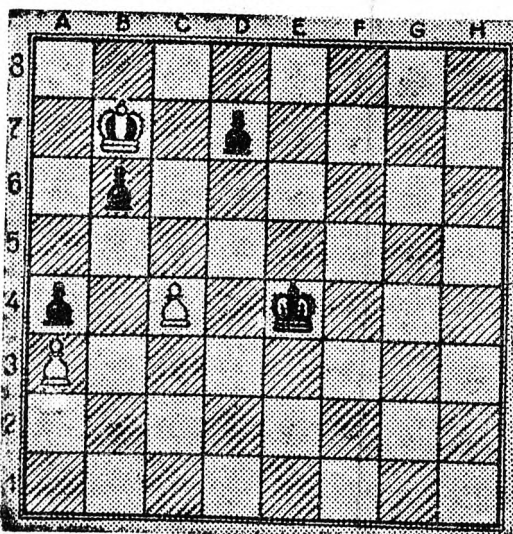
RÖVID SPORTRÉK

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa és az alapfokú tornász csapatbajnokság előkészítő bizottsága január 31-én, hétfőn délután 5 órakor a Vörös Hadsereg útja 49. szám alatti klubhelyiségben értekezletet tart. A sportkört elnökök, üzemi sportfelügyelők pontosan jelenjenek meg. - Hajdúnánáson ma reggel 9 óratól pisztolylövés és sifutó versenyt rendeznek. - Hétfőn este 6 órakor a városi atlétikai társadalmi szövetség évi beszámoló gyűlést tart a VTSB-ban. - A D. Traktor február 9-én délután 5 órakor sportkört vezetőségválasztó taggyűlést tart az SZMT-ben, Vörös Hadsereg útja 49. szám alatt. - Szófiában ma este Bulgária-Magyarország nemzetek közötti birkózó-versenyt rendeznek.

S A K K

Végjáték iskola

A legtöbb ötletességet a játék folyamán a végjáték igényli. Különösen gyakran kerül sor király-gyalog végjátékra, ahol rendszerint a gyalogtöbblettel rendelkező fél nyeri a játszmát. Egyes esetekben (pl. az alábbi esetben) az alább közölt játszmában) az anyagi hátrány ellenére is menthető a játszma legalább döntetlenre.

VILÁGOS LÉP ÉS DÖNTETLEN
1. Ka6, Kd4, 2. Kb5, Kc3, 3. c:d5, 4. K:a4 és döntetlen), 3. K:a4, K:c4 s világos patton áll.
Döntetlen a játszma, ha világos 1. Ka6 lépésre sötét d5 húzása következik, 2. c:d5, K:d5, 3. Kb5!
Helytelen kombináció esetén világos veszít, pl.: 1. K:b6, K:d4, 2. Kb5, (2. c57, Kc4) -, Kc3, 3. K:a4, K:c4, 4. Ka5, d5 és sötét nyer.

Párthírek

VÁROSI PÁRTBIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Felsőfokú szemléltető vezetők! A kongresszus anyaga III. témájához az útmutató megérkezett, átvehetik a városi pártbizottság agit. prop. osztályán.

Mozik műsora

VIG: Ma délelőtt 11 órakor 1.30 Ft-os helyárral matiné előadást tart: Rákóczi hadnagya, délután háromnegyed 2, 4, 6 és 8 órakor: A hegyi tó titka. - Hétfőn háromnegyed 4, 6 és 8 órakor: A hegyi tó titka. - BEKE: Ma délelőtt 11 órakor 1.30 Ft-os helyárral matiné előadást tart: Civil a pályán, délután 1, háromnegyed 4, 6 és fél 9 órakor: Verdi. - Hétfőn délelőtt fél 10, fél 12, fél 2 órakor: A hegyi tó titka, délután fél 4, 6 és egyenyed 9 órakor: Verdi. - HIRADÓ: Ma délelőtt 9 és 11 órakor 1.30 Ft-os helyárral matiné előadást tart: Allami Áruház, délután háromnegyed 2, 4, 6 és 8 órakor: Lammemoori Lucia. - Hétfőn háromnegyed 4, 6 és 8 órakor: Különös házasság. - METEOR: Ma délelőtt 10 órakor 1.30 Ft-os helyárral matiné előadást tart: Civil a pályán, délután háromnegyed 3, 5 és egyenyed 8 órakor: A hegyi tó titka. - Hétfőn háromnegyed 3, 5 és egyenyed 8 órakor: A hegyi tó titka. - KOSSUTH: Ma 3, 5 és fél 8 órakor: Kávéház a fúton. - KLINIKA: Ma fél 3, 5 és fél 8 órakor: Köznapi komédia. - Hétfőn fél 5 órakor: Köznapi komédia.

Népevelő I. Ma Rákostelep: Kéme a vonaton. - Népevelő II. Ma Wolaffka-telep: Becsület, dicsőség, Szürkefény. - Népevelő III. Ma Nyulás: Győzelem katonája. - Népevelő IV. Ma Keresek-telep: Peli a fejlen. - Népevelő V. Ma Csapóker III: Győzelem katonája II. rész.

Színházi műsor

Ma fél 3-kor Armány és szerelem, 3-kor Pillangókisasszony. Kedden 7-kor Pillangókisasszony. Szerdán csütörtökön és pénteken 7-kor, szombaton 3-kor Armány és szerelem. Szombaton 8-kor Pillangókisasszony.

Mezőgazdasági Eszközökért Értékesítő Szövetkezeti Vállalat értesíti a lakosságot, hogy

Íószerszám

és íószerszámalkatrész szükségleteiket a helyi földművelésszövetkezeti boltokon keresztül rendelhetik meg. Íószerszám díszes kivitelben is kapható.

HIREK

1955 Január 30 VASARNAP

A SZABADEGYETEM HIREI

A Fazekas Mihály Szabadegyetem értesíti hallgatóit, hogy hétfőn délután 6 órakor a Déri Múzeum előadótermében Bars László tart előadást a hellénizmus művészetéről. Kedden, február 1-én dr. Tankó Béla egyetemi tanár „A fermentek és az anyagcsere” címen tart biológiai előadást. Csütörtökön Milkovics Géza „A növényápolás és annak gépésese” címen tart előadást. Pénteken Gáspár Rezső dr. „A molekulák szerkezete” címen tart előadást.

MEGKEZDÖDTEK A BEIRATKOZÁSOK A Dolgozók Általános Iskolájában. Mind a Kossuth utca 33. szám alatti mind a Béke útja 19. szám alatti osztálytanfolyamra vasárnap 9-11-ig, hétfőn 8-11-ig lehet beiratkozni. A V. és VI. osztály összevetve, a VII. és VIII. osztály önálló öthónapos tanfolyam.

A III. KERÜLET begyűjtési csoportja február 1-től a III. kerületi tanács helyiségében a Szabadság útján működik. Ott intézi a III. kerületbeli lakók begyűjtési és vagási engedély ügyét.

Munkásokat keresnek

HAJDU-BIHAR megyei Bánya és Építőanyagipari Egyesülés keres vizsgázott gépkezelőt Hofther L. 32. mintájú traktorhoz a püspökudányi téglagyári telepre. Jelentkezés az egyesülés központjában, Debrecen, Kúlvásártér 9., személyzeti osztályon, vagy a püspökudányi téglagyári telepen. AH

GEPLAKATOST lehetőleg mezőgazdasági gépekhez is értő, felvezető Tiszántúli Dohányeváltó Vállalat, Debrecen, Attila tér 3. AH

DEBRECENI Állami Gazdaság Lentz-telep, éves és időszakos munkásokat keres szövetet március elsejével. - Fejadag biztosítva. Ugyanott keresnek gyakorlatiall rendelkező asztalos és közművest. Időszaki munkára kádárt szerszámmal felvezünk. AH

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdu-Bihar megyei Pártbizottságának lapja

Szerkesztő: a szerkesztő bizottság Felelős kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfalussy tér 10. Telefon: 19-40, 19-41, 19-42. Szabadság Lapnyomda, Debrecen.

HAZIIPARI TERMELO SZOVETKEZET

Kálvin tér 2. Használt nyelvből új harisnyát vagy zoknit köt.

ELADÓ egy darab 180-190 kg-os kövér sertés Szoboszlai út 33. KEMÉNYFA háromajtós szekrény eladó, Dorottya u. 23. Hatvan utcai temetőnél.

MODERN komplett hálószobabútor eladó, Pápay József u. 20. Poroszlay úti-ből.

PHILIPS 3+1 rádió eladó, Kúlvásártér 10. ELADÓ Gyöngyvirág u. 19. számú ház több lakással, egy szobás átadásával. Érdeklődni Sallai Imre u. 13. sz.

HASZNALT bútorok, szőnyegek, ruhaneműk, műtárgyak, kristályok, könyvek, írógépek, varrógépek, vétele és eladása Csapó u. 86. sz.

LŐSZORMATRACOK, összekötőszőnyegek, zsúraszál, ezüst evőeszköz, rézgyű, szekrények eladók, Vár u. 8., jobbra II. ajtó.

MODERN hálóbútor eladó, Honvéd u. 26., földszint 2. KERESÉK háztartás vezetésére középkorú nőt. Wiesner, Busi u. 8. HÁZ beköltözhető kétszoba konyhás eladó, Marx Károly u. 24.

KÉT darab 150-160 kg-os mangelica zsírsertés eladó, Lorántffy u. 44. ÍRÓGÉP, számológép, varrógép, porszívógép, rádió, kerékpár adás, vétel, kölcsönzés Darabos u. 10. Telefon: 14-35.

ELADÓ családi ház azonnali beköltözéssel, Nyil u. 5. sz. VILLANYSZERELÉST vidéken is vállalok, Vasaló, rezsó javítás. Gulyásnál, Debrecen, Széchenyi u. 3. ELSEJÉRE háromtagú családdhoz bejárót keresek, Mester u. 15. SZIGORLÓORVOS különbejárattal bútorozott szobát keresek, Kossuth Diák szálló, Telefon: 16-75.

NAGYMOSÁST vállalok lakásomon, harminc forint havonta. Érdeklődni Ótalmos u. 9. ELADÓ Oláh Károly u. 37. számú ház, sürgősen, beköltözhető.

VILÁGVEVŐ szuper rádió eladó, Apafi u. 18/b., első csengő.

GUMICSZIMAK javítása Vadai gamijavitónál, Széchenyi u. 8. EGY hálószobabútor eladó, megtekinthető 3-tól Andaházi u. 9. KÉT darab 140 kg-os mangalica sertés eladó, Pétegyházi Tamás u. 10. NAGYMERETŰ újonnan samottozott vaskályha vállalatnak megfelelő eladó, Pásti u. 4. házfelügyelő.

ELADÓ János u. 50. számú ház istállóval, beköltözhető. ÍRÓGÉPEM gépirást gyakorolhat, szép hálószobabútor eladó, Kút u. 98. délután órákban. ALIG használt sportkosci eladó, Nyil u. 24. GYEPŐSOR 7. számú ház eladó.

VILÁGVEVŐ rádió eladó, Lorántffy u. 38., kapu alatt jobbra. RONGYSZÖNYEG készítés vállalom, Hajnal u. 9. ÖNÁLLÓ munkagépű előadó, többéves gyakorlatiall azonnal elhelyezkedne, Vassné, Széchenyi u. 19. TÚZFÁJÁT, tuskóját géppel felfűrészelem, postálap, vagy szőbél hívásra géppel lakására megyek. Barna János, Pétegyházi Tamás u. 23. Olajtűt mögött.

ANDRÁSSY úton beállított gyümölcsös ház eladó. Értekezni Homok u. 11. sz. SINGER varrógép kifogástalan eladó, Ben tér 11. Volt Magoss György tér. ELADÓ Hajdúházművelő I. Rákóczi Ferenc u. 39. sz. ház.

BUTOROZOTT szobát keresek, lehetőleg fürdőszobabahasználattal. Cim. Derdák gyártásvezető, Tejipari Vállalat, Telefon: 14-25. ELADÓ gyümölcsös szőlő 390 négyszögletes parcellák Wolaffka-telep, autóbussz megállóhoz közel. Erdéldé-ldi Cserepe u. 5. JÓ állapotban lévő reklamié egy darab eladó, Hajnal u. 15. sz. KÉT mangalica 8 hónapos hízóval való eladó, Apafi u. 77. EGY világvevő rádió eladó, Szabadság-telep. Budai Nagy Antal u. 30. ELADÓ rekamié, vetőgép Csapó u. 51., 1. lépcső.

HAROMAJTOS díornűros szekrény, asztal, székek eladók, Domb u. 10. JÓ állapotban lévő konyhabútor eladó, Erdéldéldi hétköznapokon délután Agárdy u. 10. ELADÓ 10-30 síkkötőgép, Kigyó u. 49., kereszt épület jobbra. KÜLÖNBELJÁRATU bútorozott szobát keres tisztviselő. Telefon: 35-84. Szabó.

KIS szivarhajós Singer varrógép, ugyanott nyúlketrec eladó, Kossuth u. 13. sz. ELADÓ egy új konyhasztal és két hokedli, MAV Kolónia 22. ép. I. em. 10. ajtó.

ELADÓ 150-160 kg-os mangalica sertés, Ruyter u. 28. KUTYÁKAT veszünk délután 4-ig. Klinika-telep, Tájánatoma. AH

3+1-es Orion világvevő rádió eladó, Sarló u. 8. Árpád tériből nyílik. AH

KERESÜNK megvevőre betonárak: kútyűrűk, kádak, vályuk, csövek, cementlapok és cementesrép gyártásához sablonokat, sajtókat, használt, vagy új állapotban. Ajánlatokat MEZŐSZÖV, Budapest, Deák Ferenc u. 23. kérünk.

ELADÓ hatlappás rádió, Hegyi Mihályné utca 7. (Budai Ézsaiás utca felől). GYERMEKSZERETŐ bejárót azonnali felvezetésűnk, Beloiannisz utca 4. I. 13. (volt Iparkamara) I. 13. Jelentkezés 5 óra után.

KOMPLETT hálószobák festett, fényezett, hencerek kaphatók Debreceni Asztalos Szövetkezet, Vörös Hadsereg útja 68. AH

KERESÉK gyümölcsös talással, Hajdúházművelő, Szoboszlai u. 13. ELADÓ 9 hónapos hízó ltb. 110 kg-os Méses u. 27.

KEMÉNYFA ruhaszekrény eladó, Vörös Hadsereg útja 89. Weisz Jenő. ORION zenegép eladó, Kigyó u. 47.

ÚJ dupla rekamié bordó epinglő huzattal oleson eladó, Pacsirta u. 13. EGY héthónapos süldő eladó, Kőlcsey u. 9.